

Առավել ուշագրավ փաստեր

Հաշվեքննությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածում Հայաստանի Հանրապետությունում ստանդարտների մշակման և հաստատման գործընթացում ոչ լիազոր, ոչ էլ ազգային մարմինների կողմից իրենց լիազորությունների և պարտականությունների շրջանակներում, լիարժեքորեն չեն կատարվել ստանդարտացման գործընթացի պլանավորման և մշակման աշխատանքները:

Լիարժեք չի գործել նաև ոլորտի նկատմամբ հսկողական մեխանիզմը, ինչի բացակայությունը հանգեցրել է ստանդարտացման գործընթացում մի շարք խեղաթյուրումների: Մասնավորապես՝

- Չի պահպանվել ստանդարտների մշակման ծրագրի պլանավորման աշխատանքների ժամանակացույցը, իսկ պետական ստանդարտացման ամենամյա ծրագիրը հաստատվել է նախարարի կողմից, ով նման իրավասություն չի ունեցել: Պետական կառավարման մարմինների կողմից հայրենական արտադրանքի խթանման համար ստանդարտների պահանջ չի ներկայացվել, իսկ ամենամյա ծրագրում ստանդարտների ընդգրկման համար սահմանված և հաստատված մեթոդաբանության բացակայության պատճառով ծրագրերում ընդգրկվել են ստանդարտներ, որոնց պահանջը գերատեսչությունների կողմից չի ներկայացվել:

- 2017-2018թթ. ՍԱԻ տնօրենի հրամանով ստանդարտները հաստատվել և գործողության մեջ են դրվել առանց ստանդարտացման տեխնիկական խորհրդի եզրակացության: Ավելին, տեխնիկական խորհուրդ ընդհանրապես գոյություն չի ունեցել, իսկ 2017թ. ՍԱԻ տնօրենի համապատասխան հրամաններով ընդունվել և գործողության մեջ են դրվել 10 ստանդարտներ, որոնք սակայն փաստացի մշակված չեն եղել:

- Մի շարք ստանդարտների մշակման աշխատանքներում համապատասխան ոլորտների մասնագետներ ներգրավված չեն եղել: Բազմաթիվ ստանդարտների նախագծերը շահագրգիռ մարմիններին ուղարկվել են կարծիքի ստանդարտի ընդունումից հետո, ավելին՝ մի շարք դեպքերում ստանդարտի հաստատումից հետո ստացված առաջարկությունները առանց տեխնիկական հանձնաժողովի նիստի և քննարկման ներառվել են նախկինում արդեն ընդունված և գործողության մեջ դրված ստանդարտներում:

«ԶԱՓԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ» ՓԲԸ-Ի ՀԱՇՎԵՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հաշվեքննության օբյեկտները	Ստուգման օբյեկտը
ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն	«Զափագիտության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ
Հաշվեքննության կատարման ժամկետը	Հաշվեքննությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը
17.04.19-31.10.19թթ.	01.01.17-31.12.18թթ.
Հաշվեքննության առարկան	Հաշվեքննության մեթոդաբանությունը

«Չափագիտության ազգային ինստիտուտ»
ՓԲԸ-ի ֆինանսատնտեսական
գործունեություն

Իրականացվել է կատարողականի
հաշվեքննություն:

Համակարգին միտված առաջարկություններ	Արդյունքին միտված առաջարկություններ	Խնդիրներին միտված առաջարկություններ
5	4	8
Եզրակացություն		Հղումը
Նպատակային արդյունավետության սկզբունքը չի պահպանվել:		

Ծանոթություն: Հաշվեքննության արդյունքում, արձանագրվել են ծախսային և նպատակային արդյունավետության մի շարք խնդիրներ: ՀՀ օրենսդրական չափագիտական հսկողության և վերահսկողության ենթակա ոլորտներում համապատասխան լիազորված մարմինների 2017-2018թթ. գործունեության արդյունքը չի հանգեցրել սահմանված նպատակների ամբողջական իրականացմանն ու պլանավորված արդյունքների ստացմանը:

Առավել ուշագրավ փաստեր

Կառավարման խորհրդի և կանոնադրության պահանջներ

- Չափագիտության ազգային մարմնի ղեկավարման գլխավոր մարմինը կառավարման խորհուրդն է, որի անհատական կազմը հաստատվել է ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի 24.02.2016թ. թիվ 132-Ա հրամանով և դրանից հետո անհատական կազմի որևէ փոփոխություն չի իրականացվել, նոր կազմ չի հաստատվել, ավելին՝ կազմում ներառված անձինք, հաշվետու ժամանակահատվածում դադարել են լինել համապատասխան գերատեսչության աշխատակիցներ: Միաժամանակ, 2017-2018թթ. խորհրդի նիստեր առհասարակ չեն գումարվել, ինչի հետևանքով չեն պահպանվել «Չափումների միասնականության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի (ՀՕ-22-Ն, այսուհետ՝ Օրենք) 12-րդ հոդվածի 6-րդ մասով կառավարման խորհրդին վերապահված գործառույթները:
- Օրենքի 18-րդ հոդվածի, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 21.04.2016թ. թիվ 393-Ն որոշման համաձայն՝ մաքսային մարմինները ՀՀ տարածք ներմուծված չափման միջոցների վերաբերյալ տեղեկատվությունը սահմանված կարգով պետք է տրամադրեն չափագիտության լիազոր մարմնին, սակայն ՀՀ մաքսային մարմինների կողմից ՀՀ տարածք ներմուծված չափման միջոցների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվությունը վերջին անգամ տրամադրվել է 2014թ. և այնուհետև ընդհատվել է ընդհուպ մինչև 2018թ. վերջին եռամսյակը: Ավելին, նշյալ ժամանակահատվածում չափման միջոցի տեսակի հաստատում կատարվել է բացառապես բարեխիղճ տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից ներկայացված

հայտերի հիման վրա, իսկ տնտեսվարող սուբյեկտների գերակշիռ մասը չի իրականացրել չափման միջոցի տեսակի հաստատում:

Օրենսդրական չափագիտություն

- Իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից կիրառվող չափման միջոցների ստուգաչափում մեծամասամբ չի իրականացվել: Մասնավորապես, համաձայն ՀՀ Ազգային վիճակագրական կոմիտեի կողմից հրապարակված տեղեկատվության՝ 2017թ. տարեվերջի դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել է 14,296 խանութ և 2,369 կրպակ: Կշեռքների ստուգաչափում 2017թ. իրականացվել է 175 տնտեսվարող սուբյեկտների մոտ, որի արդյունքներով ստուգաչափվել է ընդհանուր թվով տարբեր տեսակի 795 հատ կշեռք, իսկ 2018թ.՝ 319 տնտեսվարող սուբյեկտների մոտ, իսկ ստուգաչափված կշեռքների թիվը կազմել 1,291 հատ:
- Ավտոմոբիլային սակաչափիչների ստուգաչափումների վերաբերյալ տեղեկատվության վերլուծությունից պարզվել է, որ ՓԲԸ-ի կողմից 2017թ. իրականացվել է 2,451 ավտոմոբիլային սակաչափիչների ստուգաչափում, 2018թ. դրանց թիվը էապես նվազել է՝ կազմելով 1,321-ը: Ընդ որում, ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարության կողմից հրապարակված տեղեկատվության համաձայն՝ 2018թ. ՀՀ-ում տաքսի վարելու լիցենզիա է ունեցել 92,000 քաղաքացի:
- ՀՀ ազգային վիճակագրական կոմիտեի կողմից հրապարակված տեղեկատվության համաձայն՝ 2017թ. տարեվերջին ՀՀ տարածքում գործել է 362 գազալցակայան և 486 բենզալցակայան, մինչդեռ նույն տարում պարտադիր ստուգաչափում է անցել 287 գազալցակայան և 153 տնտեսվարող սուբյեկտի 264 նավթամթերքի բաշխիչ աշտարակ:
- «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ն 2017-2018թթ. տեղադրել է 347,379 հատ հաշվիչ, այն դեպքում, երբ նույն ժամանակահատվածում ստուգաչափված հաշվիչների թիվը կազմել է 290,829 հատ (56,550 հատով պակաս):
- Առողջապահության ոլորտում գործունեություն ծավալվելու 4,751 լիցենզավորված կազմակերպություններից 2017-2018թթ. պարտադիր ստուգաչափման ենթակա սարքավորումներ կիրառող հաստատություններից ստուգաչափման հայտ է ներկայացրել շուրջ 146-ը կամ 3.1%-ը: Հանրապետությունում գործող շուրջ 200 պոլիկլինիկաներից 2017-2018թթ. ստուգաչափման հայտ է ներկայացրել 11-ը:

Ստուգաչափման արդյունքների վավերացում

- Համաձայն Օրենքի 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ սկսած 2012թ.-ից չափման միջոցների ստուգաչափում իրականացնող մասնագետները ենթակա են պարտադիր վկայագրման՝ որպես ստուգաչափող: 2017-2018թթ. ստուգաչափման աշխատանքներ իրականացրած 99 աշխատակիցներից 25-ը չի ունեցել ստուգաչափողի վկայագիր:
- Ստուգաչափման արդյունքների վավերացման փաստացի գործընթացը չի համապատասխանել իրավական ակտերից որևէ մեկի ամբողջական պահանջներին, վավերացման գործընթացը փաստացի կանոնակարգված չի եղել, իսկ

ստուգաչափման արդյունքների վավերացումը չի իրականացվել օրենսդրության պահանջներով: Մասնավորապես, ՓԲԸ-ն առանց իրավական ակտերի մշակել, տպել ու օգտագործել է ինքնակաշուն՝ տարեկան և եռամսյակային դրոշմներ, որոնց գոյության մասին, ինչպես նաև կիրառման վերաբերյալ որևէ իրավական փաստաթուղթ առկա չի եղել, հետևաբար, ստուգաչափման վավերացման ժամանակ նշված դրոշմներն օգտագործելը չի համապատասխանել չափագիտության ոլորտը կարգավորող օրենսդրության պահանջներին:

Չափման միջոցների չափագիտական հսկողություն

- Օրենքի 16-րդ հոդվածի 8-րդ մասի համաձայն՝ չափագիտության ազգային մարմինը չափման միջոցները սահմանված կարգով ստուգաչափման ներկայացնելու համար ծանուցում է իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերին: ՓԲԸ-ն չի ունեցել վերոնշյալ գործառույթն իրականացնելու մշակված կարգ և փաստացի ծանուցումներ չի տրվել:
- Չեն պահպանվել ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի 14.02.2013թ. թիվ 104-Ն հրամանի 18-րդ և 19-րդ կետերի, ինչպես նաև 19.02.2018թ. թիվ 133-Ն հրամանի 23-րդ կետի պահանջները, ինչի հետևանքով ՓԲԸ-ի կողմից 2017թ. չեն կազմվել ստուգաչափման գրաֆիկները, իսկ 2018թ. մարտից՝ նախատեսված ստուգաչափման արձանագրությունները:
- Վերահսկողության համակարգը եղել է ոչ լիարժեք և փաստացի չի գործել: ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության կազմում գործող շուկայի վերահսկողության տեսչության կողմից օրենսդրական չափագիտության ոլորտում 2017թ. իրականացվել է ընդհանուր թվով ընդամենը 73 ստուգում, որից թվով 28-ի դեպքում խախտում չի հայտնաբերվել, և տուգանք չի կիրառվել:

ՆԵՐՄՈՒԾՄԱՆ ՄԱՔՍԱՏՈՒՐՔԵՐԻ (ՀԱՄԱՐԺԲ ԱՅԼ ՏՈՒՐՔԵՐԻ, ՀԱՐԿԵՐԻ ԵՎ ՎՃԱՐՆԵՐԻ) ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԸ ՀԱՇՎԵԳՐԵԼՈՒ ԵՎ ԲԱՇԽԵԼՈՒ, ԴՐԱՆՔ ՈՐՊԵՍ ԵՎԱՄՈՒՏ ԱՆԴԱՄ-ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐ ՓՈԽԱՆՑԵԼՈՒ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՐ ՀԱՇՎԵՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ԱՌԻԴԻՏԻ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՀԵՏ ՀԱՄԱՏԵՂ)

Հաշվեքննության օբյեկտները

ԵԱՏՄ անդամ պետությունների գանձապետական և մաքսային մարմիններ

Հաշվեքննության կատարման ժամկետը

01.05.19-28.11.19թթ.

Հաշվեքննությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը

01.01.18-31.12.18թթ.

Հաշվեքննության առարկան

Հաշվեքննության մեթոդաբանությունը

ԵԱՏՄ անդամ պետությունների կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի (համարժեք այլ տուրքերի, հարկերի և հավաքագրումների) գումարների հաշվեգրման և բաշխման, դրանք, որպես եկամուտ բյուջեներ փոխանցման կարգի պահպանում

Իրականացվել է ֆինանսական, համապատասխանության և կատարողականի հաշվեքննություն: Կիրառվել են զննում, դիտարկում, հարցում, արտաքին հաստատում, վերլուծական ընթացակարգ, վերահաշվարկ հաշվեքննության ընթացակարգերը:

Համակարգին միտված առաջարկություններ

Արդյունքին միտված առաջարկություններ

Խնդիրներին միտված առաջարկություններ

1

-

2

Հղումը

Ծանոթություն: ԵԱՏՄ անդամ պետությունների բարձրագույն հաշվեքննիչ մարմինների կողմից իրականացվել է անդամ պետությունների լիազոր մարմինների կողմից ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների հաշվեգրման ու բաշխման, անդամ պետությունների բյուջեների եկամուտներին դրանց փոխանցման կատարման նկատմամբ համապետական հսկողական միջոցառումներ, որոնց համակարգումը 2019 թվականին իրականացվել է ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի կողմից:

2018 թվականին ԵԱՏՄ անդամ պետությունների բյուջեներ փոխանցման ենթակա ներմուծման մաքսատուրքերի գումարների բաշխման նորմատիվները սահմանվել են հետևյալ չափով.

- Հայաստանի Հանրապետության համար՝ 1.220 տոկոս,
- Բելառուսի Հանրապետության համար՝ 4.560 տոկոս,
- Ղազախստանի Հանրապետության համար՝ 7.055 տոկոս,
- Ղրղզստանի Հանրապետություն համար՝ 1.900 տոկոս,
- Ռուսաստանի Դաշնության համար՝ 85.265 տոկոս:

2018 թվականին ԵԱՏՄ անդամ պետությունների բյուջեներ մուտքագրված ներմուծման մաքսատուրքերի ընդհանուր գումարը կազմել է 12.3 մլրդ ԱՄՆ դոլար, որը 2017 թվականի համեմատ աճել է 5.7 %-ով: Ներմուծման մաքսատուրքերի մուտքի ամենամեծ աճը գրանցվել է Ղրղզստանի Հանրապետությունում, որը 2017 թվականի համեմատ կազմել է շուրջ 25.0%, Հայաստանի Հանրապետությունում այն կազմել է 24.2%, Ռուսաստանի Դաշնությունում՝ 14.4%, Բելառուսի Հանրապետությունում՝ 7.0% և Ղազախստանի Հանրապետությունում՝ 5.9%:

ԵԱՏՄ անդամ պետությունների միջև փոխադարձ հաշվարկների սալդոն 2018 թվականին դրական է ձևավորվել Հայաստանում, Ղազախստանում և Ղրղզստանում և կազմել է համապատասխանաբար 37.6 մլն ԱՄՆ դոլար, 231.7 մլն ԱՄՆ դոլար և 7.7 մլն ԱՄՆ դոլար, իսկ Բելառուսի Հանրապետությունում և Ռուսաստանի

Դաշնությունում սալդոն բացասական է և կազմել է համապատասխանաբար՝ 77.4 մլն ԱՄՆ դոլար և 209.3 մլն ԱՄՆ դոլար:

Առավել ուշագրավ փաստեր

- Ղազախստանի Հանրապետությունում ընդերքօգտագործողների կողմից 2014-2018թթ. վճարված ներմուծման մաքսատուրքերի գումարները (մոտ 30.0 մլն ԱՄՆ դոլար) Ղազախստանի Հանրապետության լիազոր մարմնի կողմից չեն բաշխվել ԵԱՏՄ անդամ պետությունների միջև: Արդյունքում չի կատարվել բարձրագույն հաշվեքննիչ մարմինների կողմից 2018 թվականի վերահսկողության արդյունքներով տրված հանձնարարականը:

- 2018 թվականին ԵԱՏՄ անդամ պետությունների մաքսային մարմինների միջև արտաքին և փոխադարձ առևտրի ինտեգրված տեղեկատվական համակարգի ընդհանուր գործընթացի օգտագործմամբ տեղեկատվության փոխանակում չի իրականացվել: Խնդիրը լուծելու համար անհրաժեշտ է լրացնել ազգային ենթահամակարգերի իրականացումը միության տեղեկատվական համակարգի մեջ:

2018 թվականին վերջնական որոշում ընդունվեց Հայաստանի Հանրապետության և Ղրղզստանի Հանրապետության կողմից ներմուծման այն մաքսատուրքերի հաշվեգրման և բաշխման կարգը կիրառելու մասին հարցի վերաբերյալ, որոնց մասով վճարման պարտավորությունն առաջացել է ապրանքների՝ Հայաստանի Հանրապետության և Ղրղզստանի Հանրապետության մաքսային տարածք ներմուծելու պահից մինչև ԵԱՏՄ-ին միանալու ամսաթիվը: Նշված հարցը տարիներ շարունակ բազմիցս քննարկվել է ԵԱՏՄ անդամ պետությունների բարձրագույն հաշվեքննիչ մարմինների միջև, շահագրգիռ նախարարությունների և գերատեսչությունների հետ, որի արդյունքում ձևավորվել էին տարբեր կարծիքներ: Նշված հարցի պարզաբանման համար Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովը դիմել էր ԵԱՏՄ դատարան, որի կողմից ընդունված եզրակացության համաձայն սահմանվել էր, որ ԵԱՏՄ հիմնադիր պետությունների համար (Ղազախստանի Հանրապետություն, Բելառուսի Հանրապետություն և Ռուսաստանի Դաշնություն) այդ պարտավորությունը ծագել է 2010 թվականի սեպտեմբերի 1-ից, ԵԱՏՄ պայմանագրին միացած Հայաստանի Հանրապետության համար՝ 2015 թվականի փետրվարի 1-ից, իսկ Ղրղզստանի Հանրապետության համար՝ 2015 թվականի հոկտեմբերի 1-ից: Այսպիսով, կարելի է փաստել, որ Հաշվեքննիչ պալատի կողմից բարձրացված վիճահարույց խնդիրը ստացավ իր վերջնական լուծումը:

ՄԱՍ 3. ՀԱՇՎԵՔՆՆԻՉ ՊԱԼԱՏԻ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՌԻԴԻՏԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հաշվեքննիչ պալատն իր գործունեությունը կազմակերպում է հերթական և արտահերթ նիստերի միջոցով: Հաշվետու ժամանակահատվածում Հաշվեքննիչ պալատն անցկացրել է 29 նիստ, որոնցից 17-ն՝ արտահերթ: Հաշվեքննիչ պալատի բոլոր նիստերի օրակարգերն օրենքով սահմանված կարգով նիստից երկու օր առաջ ուղարկվել են Ազգային ժողով և Կառավարություն: Նույն ժամանակահատվածում Հաշվեքննիչ պալատի կողմից ընդունվել է 327 որոշում⁴, որոնց գերակշիռ մասը՝ 301-ն, առնչվում է հաշվեքննության գործընթացին, 8-ը՝ Հաշվեքննիչ պալատի գործունեության մեթոդական և իրավական ապահովմանը, 6-ը՝ անձնակազմի կառավարման հարցերին, 12-ը՝ ֆինանսատնտեսական գործունեությանը:

Հաշվեքննիչ պալատի նիստերում կայացված որոշումները (բացառությամբ անհատական իրավական ակտերի, հաշվեքննության ու ստուգման առաջադրանքների) երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում հրապարակվել են Հաշվեքննիչ պալատի www.armsai.am պաշտոնական կայքում:

Կայքում հրապարակված բովանդակությունը համառոտ ներկայացված է ստորև.

2019թ. պաշտոնական կայքում հրապարակված նյութերի վերաբերյալ	
Բովանդակություն	Հրապարակումների թիվ
Հաշվեքննիչ պալատի որոշումներ	80
Հաշվեքննիչ պալատի նիստերի լուսաբանում	27
Միջազգային հարթակներ և համագործակցություն	11
Թափուր աշխատատեղերի և փորձագետների ներգրավման հայտարարություններ	21
Այլ տեղեկատվություն	15

Հաշվետու ժամանակահատվածում զանգվածային լրատվամիջոցները ակտիվորեն լուսաբանել են Հաշվեքննիչ պալատի մամուլի հաղորդագրությունները և հաշվեքննության արդյունքները: Հաշվեքննիչ պալատը էլեկտրոնային լրատվամիջոցների կողմից հիշատակվել է ավելի քան 2,300 անգամ:

2020 թվականի փետրվարի 22-23-ը Աղվերանում տեղի է ունեցել «Հանդիպում ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչների հետ» երկօրյա համաժողովը, որը կազմակերպվել էր Հաշվեքննիչ պալատի կողմից՝ GIZ-ի աջակցությամբ: Միջոցառման նպատակն էր՝ ստեղծել աշխատանքային միջավայր լրագրողների և պալատի ներկայացուցիչների միջև, որը կնպաստի համագործակցության շրջանակների ընդլայնմանը և հետագա

⁴ Երեք առանձին որոշումների մասով ներկայացվել է երեք «հափուկ կարծիք»:

բացահայտումների տարածմանը հանրության լայն շրջանակներում: Օրակարգով նախատեսված բոլոր հարցերը միտված էին ներկայացնելու պալատի գործունեությունը, 2020 թվականի գործունեության ծրագիրը, գործառույթներն ու համապատասխան օրենքը:

Հաշվեքննիչ պալատում հաստիքների առավելագույն քանակը 155-ն է: Հաշվեքննիչ պալատի մարդկային ռեսուրսների վերաբերյալ որոշ տվյալներ ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակներում.

Աշխատակիցների տարիքային խմբերը

I. Աշխատակիցների տարիքային խմբեր	Քանակ	Տոկոս
1. 30-ից երիտասարդ	13	8.8%
2. 30-40 տարեկան	34	23.1%
3. 40-50 տարեկան	40	27.2%
4. 50-60 տարեկան	31	21.1%
5. 60-ից մեծ	26	17.7%
II. 15 տարի և ավելի պետական ծառայության աշխատանքային ստաժ ունեցողներ	56	38.1%
III. Միջին տարիք	41	

Աշխատակիցների շարժը

Աշխատակիցների ընդհանուր շարժ (ընդամենը)	82
1. պետական ծառայության հաստիքներում աշխատակիցների շարժ	37
պետական ծառայությունից ազատված	10
պետական ծառայության ընդունված	27
2. պայմանագրային աշխատակիցների շարժ	45
պայմանագրային ազատված	10
պայմանագրային ընդունված	35

Աշխատակիցների որակավորման բարձրացման շրջանակը

Որակավորման և փորձի փոխանակման ծրագրեր	Մասնակիցներ
արտերկրում սեմինարներ	6
պետական ծառայության /քաղաքացիական ծառայության վերապատրաստումներ	35
պետական գույքի էլեկտրոնային հաշվառում և գրանցամատյանների վարման վերաբերյալ	3
ծրագրային բյուջետավորման վերաբերյալ	5

GIZ աջակցությամբ ֆինանսական և համապատասխանության հաշվեքննության վերաբերյալ	87
GIZ աջակցությամբ գանձապետական համակարգի վերաբերյալ	30
GIZ աջակցությամբ MS Excel ծրագրի վերաբերյալ	21
GIZ աջակցությամբ կատարողականի հաշվեքննության վերաբերյալ	17
GIZ աջակցությամբ կատարողականի հաշվեքննության վերաբերյալ արտագնա վերապատրաստումներ և փորձի փոխանակում	6
GIZ աջակցությամբ ֆինանսական հաշվեքննության վերաբերյալ արտագնա վերապատրաստումներ և փորձի փոխանակում	3
GIZ աջակցությամբ հաղորդակցության և ՀԼՄ-ների հետ աշխատանքի վերաբերյալ	1

2019 թվականին հաշվեքննիչ պալատի պահպանման նպատակով տրամադրվել է շուրջ 1,077.9 մլրդ դրամ՝ կազմելով ծրագրի 98%-ը: Հաշվեքննիչ պալատի պահուստային ֆոնդի գծով նախատեսված 18.8 մլն դրամն օգտագործվել է 100%-ով: Հաշվեքննիչ պալատի կարողությունների զարգացմանը տրամադրվել է 10.3 մլն դրամ՝ կազմելով ծրագրի 83.7%-ը:

Համաձայն «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ 2019 թվականին Հաշվեքննիչ պալատի 2018 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունը ենթարկվել է արտաքին աուդիտի՝ Ազգային ժողովի աշխատակազմի կողմից մրցութային հիմունքներով ընտրված արտաքին աուդիտորական կազմակերպության կողմից: Սույն աուդիտորական եզրակացությունը հրապարակված է Հաշվեքննիչ պալատի պաշտոնական կայքում:

2019 թվականի ֆինանսական հաշվետվությունը նույն ընթացակարգով 2020 թվականին կենթարկվի արտաքին աուդիտի, որի ավարտվելուն պես Հաշվեքննիչ պալատը պաշտոնական կայքում կհրապարակի աուդիտորական եզրակացությունը:

2019 թվականի նոյեմբերին ավարտվել է ԻՆՏՈՍԱԻ-ի կողմից մշակված աուդիտի բարձրագույն մարմինների կատարողականի գնահատման մեթոդաբանության հիման վրա (SAI PMF) մշակված Վերահսկիչ պալատի կատարողականի ինքնագնահատման արդյունքների արտաքին հավաստման գործընթացը ԻՆՏՈՍԱԻ Զարգացման նախաձեռնության (IDI) գրասենյակի կողմից:

Հավաստիացման նպատակն էր՝ երաշխավորել, որ SAI PMF-ի մեթոդաբանությունը պահպանված է, որ գնահատման ընթացքում օգտագործված ապացույցները բավարար են, որ վերլուծությունը համահունչ է ապացույցներին, որ ամփոփագիրը համահունչ է վերլուծությանը: Աուդիտի բարձրագույն մարմինների միջազգային կազմակերպության զարգացման նախաձեռնության (INTOSAI IDI) կողմից ստացված անկախ հավաստիացման հաշվետվությունում արձանագրվեց, որ «IDI-ի կողմից

ստացված վերջնական հաշվետվությունում բոլոր նպատակները բավարար չափով ապահովված են: Սույն հավաստագրման գործընթացում բարձրացված բոլոր էական հանգամանքները հասցեագրված են»: Գնահատումն իրականացվել է հետևյալ ուղղություններով՝ անկախություն և իրավական դաշտ, ներքին կառավարում և էթիկա, աուդիտի որակ և հաշվետվություններ, ֆինանսական կառավարում, ակտիվներ և օժանդակ ծառայություններ, մարդկային ռեսուրսներ և վերապատրաստում, հաղորդակցություն և շահառուների հետ հարաբերությունների կազմակերպում: Գնահատման սանդղակը մեկից չորս միավորների միջակայքն է: Վերահսկիչ պալատը գնահատվել է 1-2 միավորների միջակայքում:

Հաշվեքննիչ պալատի կողմից իր աշխատանքի ինքնագնահատումների իրականացումը կրելու է շարունակական բնույթ և ծառայելու է, որպես հեռանկարային ռազմավարական-ինստիտուցիոնալ զարգացման հիմք:

2019 թվականի ընթացքում արդեն իրականացվել են SAI PMF գործիքով Հաշվեքննիչ պալատի կատարողականի ինքնագնահատման նախապատրաստական աշխատանքներ և ձևավորվել է ինքնագնահատման հանձնաժողով: 2020 թվականին նախատեսվում է իրականացնել Հաշվեքննիչ պալատի 2019 թվականի կատարողականի ինքնագնահատում, ինչը կօգնի հստակ գրանցել, թե 2016-2019 թվականների ընթացքում Հաշվեքննիչ պալատի կատարողականի առումով ինչ զարգացումներ են տեղի ունեցել և բարձրագույն հաշվեքննիչ մարմինը կարողությունների զարգացման բարելավման որ փուլում է գտնվում:

Հաշվետու տարում իրականացվել են Հաշվեքննիչ պալատի գործունեության մեթոդական և իրավական ապահովմանն ուղղված հետևյալ աշխատանքները.

- Հաշվեքննիչ պալատի մասնագիտական կարողությունների շարունակական զարգացման ծրագրի մշակում,
- Հաշվեքննիչ պալատի որակի կառավարման համակարգի ձևավորման հայեցակարգի մշակում,
- Հաշվեքննիչ պալատի անդամների գործունեությանն առնչվող միջազգային իրավական պրակտիկայով պայմանավորված ուղենշային չափանիշների մշակում,
- Հաշվեքննողների համար ներքին ծառայողական հարաբերությունների շրջանակում կիրառվող էթիկայի կանոնների մշակում,
- Հաշվեքննիչ պալատի ֆինանսական և համապատասխանության հաշվեքննության մեթոդաբանությունների մշակում,
- Հաշվեքննիչ պալատի հաշվեքննության փաստաթղթավորման և այլ օժանդակ ուղեցույցների մշակում,
- Հաշվեքննիչ պալատի 2020-2023 թվականների զարգացման ռազմավարության և դրա իրականացման միջոցառումների պլանի մշակման աշխատանքներ:

Հաշվեքննիչ պալատը նաև աշխատանքներ է տարել հետևյալ ներքին իրավական ակտերի շարունակական բարելավման ուղղությամբ.

- Հաշվեքննիչ պալատի կանոնակարգ,

- Հաշվեքննիչ պալատի կանոնադրություն,
- Հաշվեքննիչ պալատի գործունեության ծրագրի կազմման համար հիմք հանդիսացող ռիսկերի վրա հիմնված մեթոդաբանություն,
- Հաշվեքննիչ պալատի գործավորության կարգ:

Հաշվեքննիչ պալատի գործունեության ծրագրի կազմման համար հիմք հանդիսացող ռիսկերի վրա հիմնված մեթոդաբանության հիման վրա մշակվել և Հաշվեքննիչ պալատի կողմից հաստատվել է Հաշվեքննիչ պալատի 2020 թվականի գործունեության ծրագիրը, որը հրապարակվել է Հաշվեքննիչ պալատի պաշտոնական կայքում: Այս տարվա փետրվարի 4-ին, ՀՀ ԱԺ ֆինանսավարկային և բյուջետային հարցերի մշտական հանձնաժողովի նիստում Հաշվեքննիչ պալատի նախագահ Լևոն Յուլյանը պատգամավորների խնդրանքով ներկայացրել է պալատի 2020 թվականի գործունեության ծրագիրը: Հանձնաժողովի անդամների և պալատի ներկայացուցիչների միջև տեղի ունեցած քննարկման ընթացքում խոսվել է նաև պալատի աշխատանքների արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված մի շարք ծրագրերի ընթացքի և հետագա գործողությունների մասին:

	Հղում
Հայաստանի Հանրապետության հաշվեքննիչ պալատի 2020 թվականի գործունեության ծրագիր	

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

2019 թվականին Հաշվեքննիչ պալատի միջազգային համագործակցության շրջանակը ներառում է միջազգային կազմակերպությունների հետ համատեղ ծրագրերի իրականացումից մինչև մասնագիտական հարթակներում երկկողմ և բազմակողմ համագործակցությունը:

Եվրոպական միության (այսուհետ՝ ԵՄ) և տնտեսական համագործակցության զարգացման կազմակերպության ՄԻԳՄԱ ծրագրի և Հաշվեքննիչ պալատի միջև ձեռք բերված համաձայնության հիման վրա հաշվետու ժամանակահատվածում ՄԻԳՄԱ-ն մասնագիտական աջակցություն է ցուցաբերել Հաշվեքննիչ պալատին 2020-2023 թվականների ռազմավարական զարգացման ծրագրի և դրա իրականացման միջոցառումների պլանի մշակման գործում: ՄԻԳՄԱ-ն նշանակալի մասնակցություն է ունեցել նաև Հաշվեքննիչ պալատի վարքագծի կանոնների, մասնագիտական կարողությունների շարունակական զարգացման ծրագրի և որակի կառավարման համակարգի ձևավորման հայեցակարգերի նախագծերի մշակման աշխատանքներում:

ՀՀ-ում ԵՄ պատվիրակության և «Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության» (այսուհետև՝ GIZ) «Հանրային ֆինանսների կառավարում Հարավային Կովկասում» համատեղ ծրագրի շրջանակներում տրամադրվել են տեխնիկական աջակցություն հետևյալ ուղղություններով.